

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Andrzej Siuchniński (sprawozdawca)

Protokolant Klaudia Binienda

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego,

w sprawie D. A.

skazanego z art. 217 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 21 września 2023 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie

z dnia 3 września 2020 r., sygn. akt II Ka 189/20

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Jaśle

z dnia 18 marca 2020 r., sygn. akt II K 400/19,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Krośnie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Prywatnym aktem oskarżenia D. A. został oskarżony o to, że w dniu 3 sierpnia

2018 r., około godziny 18:00 w miejscowości M. naruszył nietykalność cielesną S. N. w ten sposób, że szarpał go, złapał za szyję, dusząc go przy tym, a następnie rzucił nim o ziemię, tj. o popełnienie czynu z art. 217 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Jaśle wyrokiem z dnia 18 marca 2020 roku, w sprawie o sygn. akt II K 400/19, uznał oskarżonego D. A. za winnego zarzucanego mu czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 217 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k., wymierzył mu karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł, zaś na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od niego na rzecz pokrzywdzonego S. N. kwotę 500 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Apelację od tego wyroku wywiódł obrońca, zaskarżając go w całości na korzyść oskarżonego i podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania, tj. art. 4 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k. oraz błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia. Wniósł o jego zmianę i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy w Krośnie, wyrokiem z dnia 3 września 2020 r, sygn. akt II Ka 189/20, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację wywiódł Prokurator Generalny zaskarżając wyrok Sądu odwoławczego w całości na korzyść D. A., zarzucając: „rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 450 § 3 k.p.k. w zw. z art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., polegające na wadliwym uznaniu, że awizowane i niepodjęte w terminie zawiadomienia oskarżonego o terminach rozpraw odwoławczych w dniach 27 lipca 2020 roku i 3 września 2020 roku, zostały mu prawidłowo, w trybie art. 133 k.p.k., doręczone i wystąpiły tym samym warunki do rozpoznania sprawy pod jego nieobecność, podczas gdy korespondencję tę wysłano na adres, niebędący miejscem jego zamieszkania, dłuższego pobytu i jednocześnie jego adresem do doręczeń, co w konsekwencji skutkowało przeprowadzeniem postępowania apelacyjnego pod nieobecność D. A. z rażącym naruszeniem prawa oskarżonego do obrony, polegającym na uniemożliwieniu mu wzięcia udziału w rozprawie odwoławczej, popierania apelacji obrońcy oraz ewentualnego składania wyjaśnień, wniosków i oświadczeń.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Krośnie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna.

Jak słusznie podnosi skarżący, z analizy akt sprawy wynika, że na rozprawie odwoławczej w dniach: 27 lipca 2020 r. i 3 września 2020 r. nie był obecny oskarżony D. A.. Sąd Okręgowy w Krośnie przyjmował każdorazowo, że był on prawidłowo o terminie rozprawy powiadamiany.

Stanowisko Sądu odwoławczego w tej materii nie było niestety prawidłowe.

Zawiadomienia o terminach rozpraw apelacyjnych zostały skierowane bowiem do D. A. na adres: „D., [...] D.” (k. 75, k. 82), pod którym to adresem nie mieszkał on ani nie przebywał i co za tym idzie, nie mógł ich odebrać. Zarówno z aktu oskarżenia (k. 4), jak i zaświadczenia z Systemu Informatycznego Sądów (k. 13), wynika, że D.A. przebywa, z zamiarem pobytu stałego, pod adresem: „M., [...] N.”. Zatem na ten adres winna zatem być kierowana do niego korespondencja z Sądu Okręgowego w Krośnie.

Argumenty przedstawione w uzasadnieniu kasacji są w pełni zbieżne ze stanowiskiem Sądu Najwyższego prezentowanym w utrwalonym orzecznictwie (m. in. w wyroku z dnia 21 listopada 2017 roku, sygn. akt III KK 424/17, LEX nr 2445786, czy wyroku z dnia 7 lipca 2016 roku, sygn. akt V KK 187/16, LEX nr 2067792), zaś argumentacja prawna tam przytoczona spotkała się z całkowitą akceptacją składu Sądu Najwyższego orzekającego w przedmiotowej sprawie. Nie powinno być żadnych wątpliwości odnośnie do tego, że przepis art. 117 § 2 k.p.k. pozwala na prowadzenie rozprawy pod nieobecność oskarżonego – także wtedy, gdy jego udział w rozprawie nie był obowiązkowy - tylko wówczas, gdy został on prawidłowo zawiadomiony o jej czasie i miejscu. Nieprawidłowe o tym powiadomienie zawsze rodzi konieczność zaniechania przeprowadzenia rozprawy i wyjaśnienia przyczyn skutkujących wadliwością owego powiadomienia, jako że jej prowadzenie w takich warunkach, tj. przy uniemożliwieniu oskarżonemu wzięcia udziału w rozprawie odwoławczej, popierania apelacji oraz ewentualnego składania wyjaśnień, wniosków i oświadczeń, musi skutkować rażącym naruszeniem jego prawa do obrony.

Dlatego też Sąd Najwyższy, uznając kasację Prokuratora Generalnego za zasadną, uchylił zaskarżony nią wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi w postępowaniu odwoławczym.

[SOP]

[a!]